

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«АГРОІНЖЕНЕРІЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Агроінженерія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Агроінженерія» другого (магістерського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **5 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Агроінженерія» за критерієм «**Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?**» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	40	40	20	0	0
Здатність до навчання	100	0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	80	20	0	0	0
Розв'язання проблем	100	0	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	80	20	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	80	0	0	20	0
Стратегічне мислення	60	40	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	100	0	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	80	20	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	40	40	20	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	40	60	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	60	40	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	80	20	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	40	60	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	60	40	0	0	0
Ведення ділової документації	40	20	40	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	80	20	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: 100% - «здатність до навчання», «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): 40 % - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	100	0	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	80	20	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Агроінженерія».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	80	20	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	80	20	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	100	0	0	0	0
Матеріально-технічна база	20	80	0	0	0
Система управління закладом	60	40	0	0	0
Якість освітніх послуг	60	40	0	0	0
Вміст навчальних програм	40	60	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	40	60	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) «професорсько-викладацький склад» (100%); по 80% - «ділова репутація, імідж закладу», «конкурентоспроможність освітніх послуг».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Агроінженерія» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Агроінженерія»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	60	40	0	0	0
Здатність до навчання	40	40	20	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	60	20	20	0	0
Розв'язання проблем	40	40	20	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	60	20	20	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	80	20	0	0	0
Стратегічне мислення	60	40	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	60	40	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	80	20	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	60	40	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	80	20	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	80	0	20	0	0
Навички управління персоналом, колективом	60	20	20	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	60	20	20	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	40	60	0	0	0
Ведення ділової документації	60	20	20	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	80	20	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Агроінженерія» (максимальні відсотки за балом 5): по 80% - «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): по 40% - «здатність до навчання», «розв'язання проблем», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

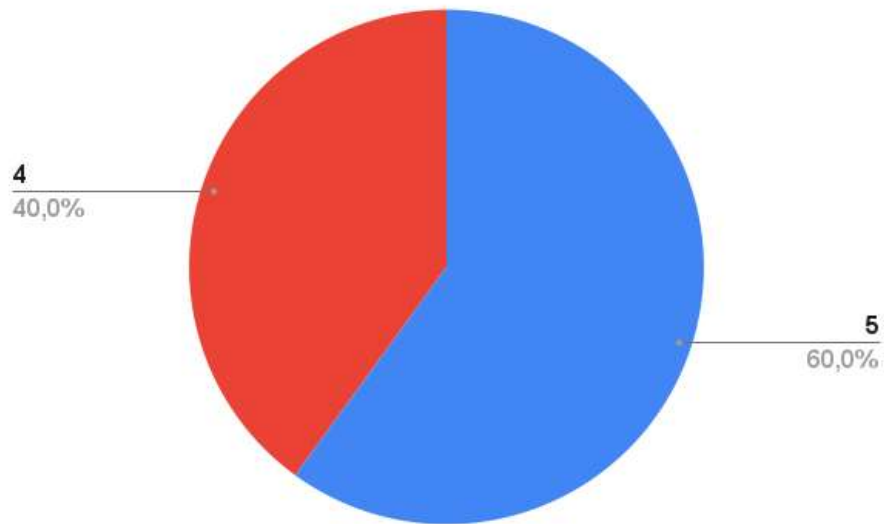

Рис. 1. Оцінювання респондентами «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Агроінженерія» наступні:

- 1) інформація подається доступно, зрозуміло. Треба більше практики;
- 2) гарна освітня програма!;
- 3) дана освітня програма повністю відповідає вимогам та критеріям щодо підбору фахівців нашої організації! Дякую високому професіоналізму викладачів за їхню сумлінну працю!;
- 4) більше уваги приділяти вивченню сучасної с.-г. техніки та новітніх технологій ведення аграрного бізнесу.

Висновки

1. За результатами анкетування можна виділити основні чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність до навчання», «розв'язання проблем», «націленість на кінцевий результат». Водночас 40 % респондентів вважають, що найменший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання має «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «єрудованість, загальна культура, комунікабельність», «ведення ділової документації». З таким результатом можна погодитися лише частково, оскільки, наприклад, володіння загальнотеоретичною підготовкою дозволяє мати уявлення про природу явищ та процесів, з якими стикається агроінженер у своєї професійної діяльності. Але, задля кращого сприйняття теоретичної підготовки необхідно закріплювати на практиці теоретичний досвід, а теоретичні знання подавати через призму практичного результату. Останнє потребує вдосконалення робочих програм з дисциплін, необхідності у

збільшенні практичної підготовки здобувачів ВО та зменшенні часу на загальнотеоретичну підготовку.

2. Роботодавці дали високу оцінку рівня професійної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП «Агроінженерія» (100 % на 5 балів) та достатньо зацікавлені в подальшому прийомі на роботу випускників ТДАТУ (80 % на 5 балів).

3. Аналіз показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за таким критерієм (100% якості), як «професорсько-викладацький склад», «ділова репутація, імідж закладу», «конкурентоспроможність освітніх послуг». Менші бали були виставлені за критеріями: «вміст навчальних програм», «використання новітніх, інтерактивних методів навчання». Такий результат знов націлює на модернізацію форм і методів навчання, зокрема, через використання новітніх, інтерактивних методів.

4. З метою покращення конкурентоспроможності освітніх послуг необхідно постійно оновлювати зміст навчально-методичних комплексів на Освітньому порталі ТДАТУ, широко залучати студентів до проведення наукових досліджень та розробок з використанням лабораторного та мобільного устаткування; розширяти співпрацю з аграрними підприємствами різних суміжних галузей промисловості, наукових структур; для ТДАТУ за ОПП «Агроінженерія» продовжувати практику проведення екскурсій на виробництва та залучення іноземних спікерів для читання лекцій та проведення тренінгів, постійно оновлювати вміст освітніх програм, доповнюючи найсучаснішими світовими розробками та методиками; продовжувати академічний рух «Гостьовий професор» Вищої школи педагогічної майстерності ТДАТУ; науково-педагогічним працівникам систематично проходити стажування на виробництві та підвищення кваліфікації, впроваджувати новітні, інтерактивні методи навчання та постійно оновлювати їх в залежності від профілю дисципліни, що сприятиме формуванню професійної компетентності ЗВО; підвищувати мотивацію здобувачів до самонавчання шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності.

5. Оцінюючи якості та навички здобувачів за ОПП «Агроінженерія» роботодавці найвище оцінили наступні критерії: «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність працювати в колективі, команді», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку». Разом з тим, менші бали були виставлені за «здатність до навчання», «розв'язання проблем», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями». Таким чином, для вдосконалення формування у здобувачів компетентностей «soft skills» слід продовжити практику проведення тренінгів та семінарів з коуч-тренерами, іншими спеціалістами в академічних групах на кураторських годинах; для самостійного ознайомлення, запропонувати здобувачам тренінги за темою самовдосконалення, постійного розвитку, ведення аграрного бізнесу, самореклами тощо.

6. Висока оцінка роботодавців актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці свідчить про необхідність підготовки фахівців для аграрного сектору України та підтверджується зазначеними коментарями роботодавців. Пропозиції роботодавців враховуються викладацьким складом, задіяним на ОПП «Агроінженерія», при складанні робочих програм навчальних дисциплін, силябусів, при проведенні лекційних, лабораторних та практичних занять, практик.

Гарант ОПП «Агроінженерія» за
другим (магістерським)
рівнем вищої освіти, д.т.н., професор

Володимир КУВАЧОВ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР